

Osnova projekta so spomini avstralskega vojnega ujetnika **RALPHA F. CHURCHESA**, ki je bil vojni ujetnik v taborišču vojnih ujetnikov STALAG XVIII D v Mariboru in je svoje spomine na pobeg iz taborišča s pomočjo slovenskih partizanov opisal v knjigi »**Vranov let v svobodo**« (angl. A Hundred Miles as the Crow Flies).

V avgustu 1944 so partizani Šercerjeve brigade osvobodili iz nemškega vojnega ujetništva na delovišču ob železniški progi v Ožbaltu ob Dravi 98 zavezniških vojakov. Le-ti so pod zaščito partizanov prehodili pot preko okupirane Slovenije od Štajerske do Semiča v Beli krajini, od tam pa so iz partizanske letalske baze Otok odleteli v zavezniško bazo v Bari.

Avtor je kasneje kar štirikrat obiskal Slovenijo, srečanja z našo deželo in ljudmi so bila vsakokrat prisrčna in doživeta, posebno ganljiva so bila srečanja z bivšimi partizani, ki so ga osvobodili in popeljali s svobodo. Na enem izmed takih srečanj je povedal: *«... Ko sem se leta 1972 prvič odpravljaj v Slovenijo, nisem prihajal k posamezniku, temveč k majhnemu narodu, ki je zame storil zelo veliko. Osvoboditev skoraj sto ujetnikov iz nemškega vojaškega taborišča, ko nas je nato peščica partizanov spremljala prek obsežnih, s sovražniki zasedenih območij, vse od Pohorja do Bele krajine, je bila z vojaškega stališča velika drznost. Peščica ljudi je sprejela nase ogromno tveganje. Zastavila je svoja življenja, ko je osvobodila, vodila in varovala skupino izčrpanih ujetnikov, ki niso imeli ustrezne telesne kondicije in potrebne discipline. Neskončno hvaležen sem slovenskim partizanom za vse, kar so storili zame in za nas vse. Srečen sem, ker sem po toliko letih spet med vami in da ponovno vidim ljudi, ki sem jih spoznal med vojno ob tisti veliki akciji pobega in pohoda v svobodo...»*

V spomin na ta dogodek iz avgusta 1944 krajevna organizacija ZB NOB Lovrenc na Pohorju in občina Lovrenc na Pohorju vsako leto pripravljata spominsko slovesnost.

Letošnja prireditev je bila **v soboto, 28. avgusta 2021**. Zaradi napovedi slabega vremena je bila slovesnost s kulturnim programom v prireditvenem šotoru v Lovrencu na Pohorju. Delegacija občine in združenja borcev pa je ob spominsko obeležje ob železniški progi, ki je bilo postavljeno v spomin na to akcijo, položilo cvetje.